

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XI — Nr. 196

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 5 mai 1999

SUMAR

	Pagina		Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 31 din 2 martie 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 25 alin. 3 și 4 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996 privind executarea creanțelor bugetare, aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 108/1996	1-4	Decizia nr. 38 din 11 martie 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 1 lit. f) din Legea nr. 12/1974 privind piscicultura și pescuitul	4-6
		Decizia nr. 43 din 23 martie 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 63 alin. 2 din Codul de procedură penală	6-8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 31

din 2 martie 1999

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 25 alin. 3 și 4 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996 privind executarea creanțelor bugetare, aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 108/1996

Lucian Mihai — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Ioan Muraru — judecător
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător
Florin Bucur Vasilescu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Paula C. Pantea — procuror
Gabriela Dragomirescu — magistrat-asistent

din Timișoara în Dosarul nr. 9.694/1997 al Judecătoriei Timișoara.

La apelul nominal se constată lipsa părților Societatea Comercială „Temeco” — S.A. și Direcția generală a finanțelor publice și controlului financiar de stat Timiș, legal citate.

Cauza fiind în stare de judecată, se dă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin încheierea din 8 mai 1998 Judecătoria Timișoara a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 25 alin. 3 și 4 din Ordonanța

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 25 alin. 3 și 4 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996 privind executarea creanțelor bugetare, aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 108/1996,

bugetare, aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 108/1996, excepție ridicată de Societatea Comercială „Temeco” – S.A. din Timișoara. În motivarea excepției se arată că prevederile art. 25 alin. 3 și 4 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996 conferă putere de titlu executoriu, printr-o lege ordinară iar nu printr-o lege organică, unor acte întocmite de organele fiscale. Aceasta exprimă de la bun început ideea prezumției de vinovăție a persoanei fizice sau juridice controlate, atentând astfel la dreptul de proprietate privată. Se instituie prezumția de dobândire ilicită a averii și posibilitatea executării întemeiate pe un act unilateral, care nu este rezultatul unui act de justiție. Se consideră că prevederile legale criticate încalcă dispozițiile art. 1 alin. (3), art. 24 alin. (1), art. 41 alin. (7), art. 48 alin. (1) și (2), art. 72 alin. (3), art. 107 alin. (3), art. 114 alin. (1) și art. 125 alin. (1) din Constituție.

Contrar prevederilor art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, instanța de judecată nu și-a exprimat opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată. Curtea Constituțională, în temeiul aceleiași prevederi legale, precum și în temeiul art. 15 din Regulamentul său de organizare și funcționare, a solicitat Judecătoria Timișoara să își completeze încheierea de sesizare cu opinia sa. Potrivit opiniei exprimate prin Adresa nr. 9.694/1998, Judecătoria Timișoara apreciază că art. 25 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996 „nu permite dreptul la apărare al debitorului, ignorându-se procedura investirii cu formula executorie prevăzută de Codul de procedură civilă, în timp ce organele statului stabilesc creanțele prin titluri executorii, îngăduindu-se deci acestora de a fi atât parte (creditor), judecător și executor, dispoziții contrare însă art. 1 alin. (3) și art. 24 alin. (1) din Constituție”. Se mai arată că procedura de executare silită și de emitere a titlurilor executorii ține de activitatea judecătorească și că actele organelor fiscale, pentru a deveni titluri executorii, ar trebui supuse procedurii de investire cu formulă executorie, conform art. 372 și 376 din Codul de procedură civilă. S-ar realiza în felul acesta, în mod egal, posibilitatea pentru părți de a-și formula apărarea legală.

În conformitate cu prevederile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, au fost solicitate punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul său de vedere Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate a art. 25 alin. 3 și 4 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996 este nefondată, cu motivarea că, potrivit Constituției, nu este necesar ca pentru procedura de judecată, din care face parte și procedura executării silite, reglementarea să se facă prin lege organică. În acest sens sunt invocate art. 125 alin. (3) din Constituție, jurisprudența Curții Constituționale, precum și art. 721 din Codul de procedură civilă, conform căruia prevederile acestui cod alcătuiesc procedura de drept comun în materie civilă și comercială, ele aplicându-se și în materiile prevăzute de alte legi, în măsura în care nu cuprind dispoziții potrivnice. În legătură cu faptul că actul organului financiar calificat drept titlu executoriu „nu este rezultatul unei jurisdicții”, se arată că în Codul de procedură civilă există texte, cum ar fi art. 205, 278, 279, art. 374 alin. 1, art. 581 alin. 4, care admit „excepții de la regula titlului executoriu investit cu formulă executorie, prevăzută de art. 269”. De asemenea, se face trimitere și la unele reglementări speciale, între care se menționează art. 66 din

art. 52 din Legea nr. 101/1998 privind Statutul Băncii Naționale a României, care recunosc calitatea de titlu executoriu anumitor acte, fără a se pretinde îndeplinirea formalității investirii cu formulă executorie. Se mai arată că art. 76—81 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996, reglementând contestația la executarea silită, dau posibilitatea accesului la justiție în cazul în care titlul executoriu nu este emis conform legii. În legătură cu prezumțiile de vinovăție și de dobândire ilicită a averii, evocate în susținerea excepției de neconstituționalitate, se apreciază că emiterea de către organele financiare a titlurilor de creanță și a titlurilor executorii se face pentru îndeplinirea unor „obligații prevăzute de lege”, a căror respectare „poate fi privită ca o îndatorire fundamentală în sensul art. 15 alin. (1) din Constituție”. Deci nu se poate susține că organele financiare pornesc de la prezumțiile invocate de contestatoarele ori că prin stabilirea obligațiilor legale de plată s-ar atenta la dreptul de proprietate privată.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul judecătorului-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Excepția privește dispozițiile art. 25 alin. 3 și 4 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996 privind executarea creanțelor bugetare, aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 108/1996, dispoziții care prevăd:

„Pentru obligațiile bugetare reprezentând impozite, taxe, contribuții, amenzi, majorări de întârziere și alte sume datorate și neachitate la termenul legal de plată, titlul executoriu îl constituie actul, emis sau aprobat de organul competent, prin care acestea se stabilesc.

În cazul în care suma neachitată la scadență din obligația bugetară a fost stabilită de organele competente ale Ministerului Finanțelor, organul de executare va întocmi, pentru fiecare creanță, câte un act distinct, denumit titlu executoriu, care va conține: antetul organului emitent; numele și prenumele sau denumirea debitorului; domiciliul sau sediul acestuia, precum și orice alte date de identificare; cuantumul și natura sumelor datorate; temeiul legal al puterii executorii a titlului; data întocmirii titlului, ștampila și semnătura organului de executare.”

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea Constituțională constată că aceasta este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

I. În legătură cu susținerea potrivit căreia conferirea puterii de titlu executoriu unor acte întocmite de organele fiscale este neconstituțională, se reține că, potrivit prevederilor art. 372 din Codul de procedură civilă, executarea silită se poate realiza „în virtutea unei hotărâri judecătorești” sau „în virtutea unui titlu executoriu”. Din această formulare a legii rezultă că temeiul pornirii unei executări silite nu îl constituie numai hotărârea judecătorească, ci și orice alt titlu executoriu definit ca atare prin lege.

În consecință, conferirea prin art. 25 alin. 3 și 4 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996 a calității de titlu executoriu anumitor acte, fără a se pretinde îndeplinirea formalității investirii cu formulă executorie, nu este în

care se stabilesc obligații bugetare reprezentând impozite, taxe, contribuții, amenzi, majorări de întârziere și alte sume datorate și neachitate la termenul de plată, nu contravine prevederilor art. 372 din Codul de procedură civilă.

În legătură cu posibilitatea executării silite a creanțelor fiscale, fără constituirea titlului executoriu printr-o hotărâre judecătorească, prin Decizia nr. 25 din 5 mai 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 89 din 11 mai 1993, Curtea Constituțională s-a pronunțat în sensul că „însuși Codul de procedură civilă, la art. 372, prevede posibilitatea executării silite pe bază de hotărâre judecătorească sau alt titlu executoriu. Deci, potrivit legii, nu numai hotărârile judecătorești investite cu formulă executorie constituie titluri executorii, ci și alte titluri, în cazul în care legea le conferă această calitate. Astfel sunt, de exemplu, titlurile notariale, iar legiuitorul poate, cu respectarea prevederilor constituționale și din motive de oportunitate, să instituie asemenea instrumente legale de executare. Ele nu au semnificația încălcării regimului de separație între puterea legiuitoare și cea judecătorească, cât timp debitorul are posibilitatea ca, pe calea contestației la executare, să supună litigiul ce ar rezulta din opunerea sa la executare instanței judecătorești”. În același sens este și Decizia nr. 3 din 2 februarie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 103 din 11 martie 1999.

II. Critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 alin. 3 și 4 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996 se întemeiază și pe susținerea că aceste texte ar fi trebuit să fie cuprinse într-o lege organică, iar nu într-o ordonanță emisă în temeiul unei legi de abilitare. Și această critică este neîntemeiată și, în consecință, urmează a fi respinsă.

În sistemul Constituției, calificarea legilor este prevăzută chiar de textele acesteia și nu este lăsată la aprecierea autorităților publice sau a altor subiecte de drept. Astfel, potrivit art. 72 alin. (3) lit. h) din Constituție, prin lege organică se reglementează „*organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, a instanțelor judecătorești, a Ministerului Public și a Curții de Conturi*”. Rezultă că legiuitorul constituant a înțeles să reglementeze numai pentru aceste autorități, prin lege organică, organizarea și funcționarea, în timp ce, conform art. 125 alin. (3) din Constituție, „*Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege*”.

Referitor la faptul că este posibil ca prin ordonanța Guvernului, emisă în baza unei legi de abilitare, să se reglementeze în domeniul procedurii civile, în care se include și procedura executării silite, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 718 din 29 decembrie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 396 din 31 decembrie 1997. Prin această decizie s-a statuat că „din cuprinsul prevederilor art. 72 alin. (3) din Constituție și al altor dispoziții constituționale nu rezultă că reglementările relative la procedura civilă, în ansamblul lor, fac parte din domeniul legilor organice”.

În consecință, conferirea prin textul criticat a calității de titlu executoriu actelor emise de organele fiscale nu este de domeniul legii organice, ci al legii ordinare. Ca atare, nu poate fi reținută nici susținerea referitoare la încălcarea art. 107 alin. (3) și art. 114 alin. (1) din Constituție, care stabilesc că ordonanțele emise de Guvern în temeiul unei legi de abilitare nu pot reglementa în domeniul legilor organice.

III. Autorul excepției de neconstituționalitate invocă în susținerea acesteia și încălcarea prevederilor constituționale

coroborate cu art. 72 alin. (3) lit. i) privind reglementarea prin lege organică a contenciosului administrativ. Se motivează că reglementarea cuprinsă în Ordonanța Guvernului nr. 11/1996 este de domeniul contenciosului administrativ și, deci, al legii organice.

Această critică nu poate fi reținută, deoarece problema titlului executoriu aparține executării silite și, deci, procedurii civile, care include și reglementarea contestației la executare. Nimic din reglementarea cuprinsă în art. 25 din ordonanță nu vizează procedura contenciosului administrativ reglementat de Legea nr. 29/1990. Mai mult, cap. III al ordonanței reglementează contestația la executarea silită efectuată în condițiile acestui act normativ.

Referirea la art. 41 alin. (7) din Constituție, care prevede că averea dobândită nu poate fi confiscată și care instituie prezumția caracterului licit al averii dobândite, este lipsită de relevanță în cauză, întrucât titlul executoriu contestat în procesul în care s-a invocat excepția de neconstituționalitate nu privește confiscări de bunuri, stabilite în cadrul unui proces penal sau în temeiul constatării săvârșirii unei contravenții, ci privește datorii neplătite către bugetul de stat. Ca atare, nu pot fi evocate prezumția de vinovăție și prezumția de dobândire ilicită a averii. Aceasta, întrucât, pe de o parte, textul criticat ca neconstituțional nu instituie asemenea prezumții, iar pe de altă parte, art. 41 din Constituție, care instituie protecția proprietății private, trebuie examinat în corelare cu prevederea constituțională a art. 53, potrivit căruia „*cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice*”.

Prezumția de nevinovăție prevăzută la art. 23 alin. (8) din Constituție, la care, indirect, face trimitere autoarea excepției, este proprie procesului penal și deci irelevantă în această cauză.

IV. Critica referitoare la încălcarea dreptului la apărare, prevăzut la art. 24 alin. (1) din Constituție, prin instituirea titlului executoriu sub forma actului emis de organul financiar competent, fără intervenția justiției, nu poate fi reținută. Conform art. 399 și următoarele din Codul de procedură civilă, precum și conform art. 76–81 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996, judecarea contestațiilor la executarea silită este de competența instanțelor judecătorești în fața cărora contestatarul își poate face apărărilor inclusiv în ceea ce privește titlul executoriu. De altfel, în cauză, acest drept a și fost exercitat prin introducerea contestației la executare, care a generat procesul în cadrul căruia excepția de neconstituționalitate a fost invocată.

V. Evocarea de către autoarea excepției a încălcării art. 1 alin. (3) din Constituție, conform căruia „*România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate*”, nu are relevanță în cauză. Art. 25 alin. 3 și 4 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996, la care se referă excepția, nu este de natură să pună în discuție principiile generale pe care acest text al Constituției le proclamă.

Așa cum a fost reținut deja, instituirea prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1996, aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 108/1996 a unui alt titlu executoriu decât hotărârea judecătorească este conformă cu textele și cu principiile Codului de procedură civilă și nu încalcă nici unul dintre textele Constituției.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1, 3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE :

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 25 alin. 3 și 4 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996 privind executarea creanțelor bugetare, aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 108/1996, excepție ridicată de Societatea Comercială „Temeco” — S.A. din Timișoara în Dosarul nr. 9.694/1997 al Judecătorei Timișoara.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 2 martie 1999.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 38

din 11 martie 1999

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 1 lit. f) din Legea nr. 12/1974 privind piscicultura și pescuitul

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Ion Bonini	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 1 lit. f) din Legea nr. 12/1974 privind piscicultura și pescuitul, ridicată de Cociorbă Lică în Dosarul nr. 4.127/1998 al Judecătorei Tulcea.

La apelul nominal sunt prezenți Cociorbă Lică, asistat de avocatul Bică Corneliu, și Societatea Comercială „Piscicola Murighiol” — S.A., reprezentată de Teodoru Visarion. Lipsește Societatea Comercială „Covățică Emav” — S.N.C. Tulcea, pentru care procedura de citare este legal îndeplinită.

Nefiind cereri prealabile, se constată cauza în stare de judecată și se dă cuvântul în fond părților prezente.

Avocatul autorului excepției Cociorbă Lică solicită admiterea acesteia, susținând că „dispoziția incriminatorie” din Legea nr. 12/1974 este neconstituțională, deoarece Constituția reglementează numai două forme de proprietate, publică și privată, nemaexistând proprietate socialistă de stat sau obștească. În aceste condiții, statul nu mai poate fi subiect pasiv al infracțiunii, iar conform Legii apelor nr. 107/1996, izvoarele de apă pot fi concesionate unor persoane juridice sau fizice (ca în speța de față). În continuare susține că dispozițiile art. 28 alin. 1 lit. f) din Legea nr. 12/1974 sunt abrogate implicit potrivit art. 150 alin. (1) din Constituție. În susținerea celor de mai sus depune note

Reprezentantul Societății Comerciale „Piscicola Murighiol” — S.A., luând cuvântul, lasă la aprecierea instanței soluționarea excepției ridicate, menționând că o parte din Delta Dunării este administrată de autoritățile locale, iar o altă parte constituie Rezervația Biosferei „Delta Dunării”.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției, arătând că apele fac parte din domeniul public, indiferent de persoana fizică sau juridică care le administrează, potrivit Legii apelor nr. 107/1996. Precizează că o serie de dispoziții din Legea nr. 12/1974, printre care și cele ale art. 28, sunt în vigoare. Asupra constituționalității acestor prevederi Curtea s-a pronunțat prin deciziile nr. 4/1993 și nr. 51/1998.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 11 noiembrie 1998 Judecătoria Tulcea a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 1 lit. f) din Legea nr. 12/1974 privind piscicultura și pescuitul, ridicată de Cociorbă Lică în Dosarul nr. 4.127/1998, aflat pe rolul acelei instanțe.

În motivarea excepției se afirmă că dispozițiile legale menționate contravin Constituției României ca, de altfel, toate dispozițiile art. 28 din Legea nr. 12/1974, deoarece în prezent nu mai există proprietate socialistă de stat sau obștească, așa cum a avut în vedere legiuitorul la data adoptării legii. Din expunerea de motive a legii rezultă că s-a voit ocrotirea pisciculturii și a pescuitului cu referire la proprietatea de stat. În prezent însă realitățile politice, sociale și economice sunt cu totul altele, în sensul că s-a legiferat principiul economiei libere de piață. Neconstituționalitatea art. 28 alin. 1 lit. f) din Legea nr. 12/1974, se susține în continuare, rezidă în aceea că expune la o condamnare penală o persoană pentru „procurarea în condiții ilicite a peștelui și icrelor în zonele de pescuit”, deși, în

râuri ale României au fost deja și sunt închiriate sau concesionate unor persoane fizice ori persoane juridice de drept privat, cum este și cazul în speță.

Exprimându-și opinia asupra excepției de neconstituționalitate, potrivit prevederilor art. 23 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, republicată, Judecătoria Tulcea arată că, deși prin Legea apelor nr. 107 din 25 decembrie 1996 s-a prevăzut dreptul cetățenilor români de a închiria sau de a concesiona lucii de apă din zona Dunării, aceasta nu echivalează cu dezincriminarea faptelor prevăzute la art. 28 din Legea nr. 12/1974.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, au fost solicitate punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților se arată că statul, care, potrivit Constituției, este titularul proprietății publice, are obligația ocrotirii acesteia, apele, respectiv zonele de pescuit, făcând parte din această categorie. Faptul că bunurile proprietate publică pot fi închiriate sau concesionate nu absolvă statul de obligația ocrotirii acestui tip de proprietate, respectiv a bazinelor piscicole, acest lucru fiind consfințit în art. 135 alin. (1) din Constituție. Peștele este un aliment de bază, a cărui recoltare sau procurare trebuie reglementată strict, motiv pentru care se consideră că art. 28 din Legea nr. 12/1974, care stabilește infracțiunile și pedepsele, respectă norma constituțională din art. 135. Se conchide că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată.

În punctul de vedere al Guvernului se arată, în esență, că prevederile art. 28 lit. f) din Legea nr. 12/1974 sunt constituționale, iar excepția invocată este neîntemeiată. Apele fac parte integrantă din patrimoniul public al statului, în condițiile dispozițiilor constituționale și ale excepțiilor prevăzute în Legea apelor nr. 107/1996, indiferent de persoana fizică sau juridică în a cărei administrare s-ar putea afla [art. 1 alin. (4) din Legea nr. 107/1996]. Regimul de exploatare a fondului piscicol, precum și exercitarea pescuitului în cursurile de apă naturale sau amenajate sunt reglementate prin dispozițiile Legii nr. 107/1996 și ale Legii nr. 12/1974, concretizate prin acte normative subordonate legii. Se menționează și faptul că prin Legea apelor nr. 107/1996 au fost abrogate art. 8, 24, 25 și 34 din Legea nr. 12/1974, însă dispozițiile art. 28, privitoare la infracțiuni, au rămas nemodificate.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților, punctul de vedere al Guvernului, raportul judecătorului-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului și dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției, precum și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este legal sesizată cu excepția de neconstituționalitate și este competentă să o soluționeze, în conformitate cu prevederile art. 144 lit. c) din Constituție și ale art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată.

Excepția privește dispozițiile art. 28 alin. 1 lit. f) din Legea nr. 12/1974 privind piscicultura și pescuitul.

Această lege cuprinde la cap. V, intitulat *Răspunderi și sancțiuni*, o serie de dispoziții prin care sunt incriminate ca

periculoase pentru fondul piscicol. Între aceste dispoziții, locul principal îl ocupă cele ale art. 28 și 29, care au următorul conținut:

— Art. 28. — „*Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă:*

a) *pescuitul electric, cu materii explozive, precum și cu substanțe narcotice de orice fel;*

b) *pescuitul reproducătorilor în timpul perioadei de prohibiție, prin orice metode, sau distrugerea icrelor de pește în aceeași perioadă, în zonele de reproducere naturală;*

c) *pescuitul puietului și al reproducătorilor de pește din pepiniere și crescătorii piscicole în alte scopuri decât repopularea ori pescuitul industrial;*

d) *pescuitul sturionilor sub dimensiunea legală, în alte scopuri decât repopularea;*

e) *reducerea debitului de apă în zone sau bazine piscicole în scopul recoltării ilicite a peștelui;*

f) *procurarea în condiții ilicite a peștelui și icrelor în zonele de pescuit;*

g) *deținerea cu orice titlu de nave, voloace, setci, ave, prostovoale, vârșe, de către persoanele fizice neautorizate.*

Tentativa se pedepsește în cazul infracțiunilor prevăzute la lit. a)–e).

Distrugerea icrelor de pește în perioada de prohibiție în zonele de reproducere naturală, săvârșită din culpă, se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.“

— Art. 29. — „*Faptele prevăzute la art. 28 lit. a), b), c), d) și e), dacă sunt săvârșite în timpul nopții, ori de două sau mai multe persoane împreună, se pedepsesc cu închisoare de la 1 la 4 ani.*

Tentativa se pedepsește.“

Dispozițiile art. 28 din Legea nr. 12/1974 au mai constituit obiectul controlului de constituționalitate. Astfel, prin Decizia nr. 51 din 19 martie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 160 din 22 aprilie 1998, Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 1 lit. g) prin care este incriminată „*deținerea cu orice titlu de nave, voloace, setci, ave, prostovoale, vârșe, de către persoanele fizice neautorizate*“. Respingând excepția de neconstituționalitate, argumentată cu motivarea că dispozițiile art. 28 alin. 1 lit. g) din Legea nr. 12/1974 contravin prevederilor art. 49 din Constituție, Curtea Constituțională a reținut că „Scopul acestei limitări este protecția fondului piscicol, deci a unui interes general. Cum această limitare este stabilită prin lege, textul atacat nu contravine art. 41 alin. (1) din Constituție și deci excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată“.

În speță, excepția de neconstituționalitate are ca obiect dispozițiile art. 28 alin. 1 lit. f) din Legea nr. 12/1974, cu argumentarea că sunt contrare prevederilor art. 135 din legea fundamentală, deoarece în prezent, potrivit acestor dispoziții, nu mai există proprietate de stat sau obștească, or, din expunerea de motive la Legea nr. 12/1974 rezultă că s-a voit ocrotirea pisciculturii și a pescuitului cu privire la proprietatea de stat.

Examinând argumentele invocate de a „ul excepției, Curtea constată că acestea sunt neîntemeiate. Potrivit art. 135 alin. (4) din Constituție, apele, precum și fondul piscicol sunt proprietate publică, a cărui titular este statul. Acest regim al proprietății nu se schimbă atunci când anumite lucii de apă sunt concesionate sau închiriate în vederea exploatarei fondului piscicol. Regulile de exploatare și de procurare a acestui fond sunt cuprinse în lege,

adică fie de Legea apelor nr. 107/1996, fie de Legea nr. 12/1974 privind piscicultura și pescuitul.

În conformitate cu prevederile cu caracter de principiu ale Constituției, Legea apelor nr. 107 din 25 septembrie 1996 cuprinde și ea dispoziții privind regimul apelor. Astfel, în art. 1 alin. (2) al legii se prevede că „Apele fac parte integrantă din patrimoniul public. Protecția, punerea în valoare și dezvoltarea durabilă a resurselor de apă sunt acțiuni de interes general”. De asemenea, art. 4 alin. (2) prevede că „Apele din domeniul public se dau în administrare Regiei Autonome „Apele Române” de către Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, în condițiile legii”. Potrivit dispozițiilor art. 5 alin. (3), „Regimul de exploatare a fondului piscicol, precum și exercitarea pescuitului în cursurile de apă

naturale sau amenajate sunt supuse prevederilor prezentei legi și reglementărilor specifice”, iar în art. 33 alin. (1) se prevede că „Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului poate concesiunea sau închiria parte din domeniul public al apelor, pentru exploatarea apelor de suprafață sau subterane, cu excepția apelor geotermale, a materialelor din acestea și din maluri, precum și pentru valorificarea vegetației din albiile minore și de pe maluri, folosirea energiei apelor, exploatarea luciului de apă pentru piscicultură, pescuit, agrement ori sporturi nautice, ca și pentru alte activități, cu respectarea prevederilor legale”.

În consecință, reglementarea prevăzută la art. 28 alin. 1 lit. f) din Legea nr. 12/1974 privind piscicultura și pescuitul este constituțională.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE :

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 1 lit. f) din Legea nr. 12/1974 privind piscicultura și pescuitul, ridicată de Cociorbă Lică în Dosarul nr. 4.127/1998 al Judecătoriei Tulcea.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 11 martie 1999.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 43 din 23 martie 1999

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 63 alin. 2 din Codul de procedură penală

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Ion Bonini	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 63 alin. 2 din Codul de procedură penală, ridicată de Gabor Dorel Vasile în Dosarul nr. 87/1998 al Curții Militare de Apel.

La apelul nominal răspund personal: Gabor Dorel Vasile, asistat de avocat Aronie Iorgovan, precum și Constantin Marian, Frumușeanu Ștefan, Frumușeanu Luciana Maria, Crăniceanu Viorel, în nume propriu și în calitate de reprezentant al minorilor Crăniceanu Nicolae Marius și Crăniceanu Ionuț Bogdan. De asemenea, răspunde reprezentantul Serviciului de Protecție și Pază, con-

Universitar București și reprezentantul Autorității tutelare din cadrul Consiliului Local al Sectorului 3 București.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, se dă cuvântul apărătorului autorului excepției Gabor Dorel Vasile, care, în esență, consideră că nu există suport constituțional pentru limitarea posibilității ridicării excepției de neconstituționalitate în condițiile prevăzute de Legea nr. 47/1992. Art. 63 alin. 2 din Codul de procedură penală este apreciat ca fiind un text cu valoare de principiu, atât în faza de urmărire penală, cât și în faza de judecată a unui dosar penal. Este evident că de aceste dispoziții legale depinde soluționarea prezentei cauze, în sensul că instanța de judecată apreciază probele în funcție de criteriile stabilite de legiuitor, dar acestea sunt contrare prevederilor constituționale, cu deosebire celor ale art. 123. În continuare arată că legiuitorul constituant a reținut, drept criteriu pentru înfăptuirea justiției, legea, cu referire specială la Constituție, a cărei interpretare trebuie să țină seama de amendamentele desprinse din „procesul de geneză” a acesteia. Se argumentează cu ample trimiteri la lucrările Adunării Constituante, care, în elaborarea dispozițiilor art. 123 din Constituție, a respins amendamentele de unii parlamentari cu referință la dispozițiile art. 123 din Constituție și la dispozițiile

justiției, cum ar fi acela ca judecătorii să se supună nu numai legii, dar „și conștiinței lor“ sau „intimei convingeri“, cu motivarea că, într-un stat de drept, legea trebuie să absoarbă, prin puterea ei, inclusiv convingerea intimă a judecătorului sau, altfel spus, intima convingere nu poate să contravină legii. Ideea că judecătorii se supun numai legii a fost mult discutată în Adunarea Constituantă, care, în final, a adoptat formularea „*în activitatea lor judecătorească sunt independenți și se supun numai legii*“. În sfârșit, raportând textul de lege atacat la prevederile art. 123 din Constituție, solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

Luând cuvântul, Constantin Marian solicită admiterea excepției pentru aceleași argumente invocate de apărătorul lui Gabor Dorel Vasile.

În cuvântul lor Frumuseanu Ștefan, Frumuseanu Luciana Maria și Crăiniceanu Viorel arată că susținerea neconstituționalității dispozițiilor art. 63 alin. 2 din Codul de procedură penală este neîntemeiată și constituie un mijloc de tergiversare a judecării cauzei. De aceea, solicită respingerea excepției.

Reprezentantul Serviciului de Protecție și Pază apreciază că textul de lege atacat este neconstituțional și solicită admiterea excepției invocate.

Reprezentantul Ministerului Public arată că nu există nici o contradicție între dispozițiile art. 63 alin. 2 din Codul de procedură penală și cele ale art. 123 din Constituție, deoarece libera apreciere a probelor permite ca organul judiciar care își formează o convingere să nu fie ținut în nici un fel de evaluarea dată probelor de către un alt organ judiciar sau extrajudiciar. De altfel, sistemul liberei aprecieri a probelor este consacrat și în alte legislații cu tradiții democratice, cu referire specială la art. 353 din Codul de procedură penală al Franței, care privește adoptarea deciziilor la Curțile cu jurați. În final, ținând seama și de prevederile art. 125 alin. (3) din Constituție, potrivit cărora „*Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege*“, solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 7 decembrie 1998, pronunțată în Dosarul nr. 87/1998, Curtea Militară de Apel a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 63 alin. 2 din Codul de procedură penală, ridicată de Gabor Dorel Vasile prin apărătorul său.

În motivarea excepției se susține că dispozițiile legale atacate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) care consacră principiul statului de drept, ale art. 16 alin. (2) potrivit cărora „*Nimeni nu este mai presus de lege*“, ale art. 51 referitoare la respectarea și supremația Constituției și ale art. 123 privind principiul legalității în procesul de înlăptuire a justiției. De asemenea, se consideră că este încălcat art. 20 din Constituție, conform căruia normele internaționale ale dreptului care la drepturile omului, ratificate de România, au prioritate față de reglementările interne în caz de neconcordanță.

Exprimându-și opinia, instanța de judecată apreciază că excepția este neîntemeiată deoarece „*formularea art. 63 alin. 2 din Codul de procedură penală nu contravine nici uneia dintre dispozițiile constituționale mai sus-menționate*“, iar textul de lege atacat este în acord cu prevederile art. 123 din

care a principiului independenței judecătorilor, consacrat de art. 123 alin. (2) din Constituție, care privește toate domeniile dreptului procesului penal, deci inclusiv materia probelor și aprecierea acestora.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, au fost solicitate punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul său de vedere Guvernul consideră că excepția este neîntemeiată, arătând, în esență, că art. 63 alin. 2 din Codul de procedură penală nu aduce atingere nici principiului legalității, nici principiului independenței judecătorilor, principii înscrise în art. 123 din Constituție, ci, dimpotrivă, li se conformează întocmai, deoarece consacră sistemul liberei aprecieri a probelor, iar alegerea unui sistem probator sau a altuia este atributul exclusiv al legiuitorului, conferit prin art. 125 alin. (3) din Constituție.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul judecătorului-raportor, susținerile părților, concluziile procurorului, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 și următoarele din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională este legal sesizată și competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată, care privește art. 63 alin. 2, „*Probele și aprecierea lor*“, din cap. I al titlului III, intitulat „*Probele și mijloacele de probă*“, din Partea generală a Codului de procedură penală.

Textul legal menționat are următorul cuprins: „*Probele nu au valoare mai dinainte stabilită. Aprecierea fiecărei probe se face de organul de urmărire penală și de instanța de judecată potrivit convingerii lor, formată în urma examinării tuturor probelor administrate și conducându-se după conștiința lor.*“

Partea a doua a acestui text de lege este considerată de autorul excepției ca neconstituțională, acesta susținând, în esență, că sintagmele „*convingerii lor*“ și „*conducându-se după conștiința lor*“ contravin cu deosebire art. 123 din Constituție, conform căruia „*Justiția se înlăptuiește în numele legii*“, iar „*Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii*“.

Examinând aceste susțineri, Curtea reține că legiuitorul, în cuprinsul art. 63 alin. 2 din Codul de procedură penală, enunță două principii de drept procesual penal, și anume: principiul potrivit căruia probele nu au valoare mai dinainte stabilită și principiul aprecierii probelor. În temeiul celui de-al doilea principiu, aprecierea fiecărei probe se face potrivit convingerii judecătorului, ca rezultat al unui proces psihic necesar, indispensabil și inevitabil, care are la bază conștiința judecătorului. Astfel, aprecierea probelor este un proces deosebit de complex, care implică elemente de ordin subiectiv, pentru valorificarea exactă a realității obiective înlăptate în cauzele penale prin intermediul probelor. Dacă aprecierea probelor ar avea loc numai în baza criteriilor prevăzute de lege, organul judiciar s-ar limita la constatarea existenței probei și la recunoașterea forței sale probante, prescrise de lege.

Dar, întrucât legea procesuală penală în vigoare consacră sistemul liberei aprecieri a probelor, iar, potrivit art. 125 alin. (3) din Constituție, procesul de judecată este stabilit

prin lege, Curtea constată că procedura de judecată în care se reglementează și sistemul probator este atributul exclusiv al legiuitorului. Implicarea Curții Constituționale în politica de legiferare excede însă competenței sale, fiind o imixtiune în atribuțiile Parlamentului, ceea ce este contrar art. 58 alin. (1) din Constituție.

Nici celelalte motive invocate de autorul excepției [și anume, încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3), care consacră principiul statului de drept, ale

art. 16 alin. (2), potrivit căroră „*Nimeni nu este mai presus de lege*“, ale art. 51, referitoare la respectarea și supremația Constituției] nu pot fi primite, deoarece nu justifică, din punct de vedere constituțional, contestarea prerogativei organelor judiciare de a aprecia fiecare probă potrivit convingerii lor, formată în urma examinării tuturor probelor administrate și conducându-se după conștiința lor.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 1, 2, 3, art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE :

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 63 alin. 2 din Codul de procedură penală, ridicată de Gabor Dorel Vasile în Dosarul nr. 87/1998 al Curții Militare de Apel.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 23 martie 1999.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 0098.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate: Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul: Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 668.55.58 și 335.01.11/2178.